

Spisak tema:

Načela nove filozofije

Metafizika čiste volje sve naše misli, reči, odluka, želje izvodi iz jedne slobodne vlastitosti. **Metafizika polnosti utemeljuje duhovno srodstvo svih ljudi. Sa metafizikom roda i jedne slobodne vlastitosti utemeljuje se ne samo ličnost, privatna svojina, porodično i nasledno pravo nego svaka institucija i sama država...** Kada se iza pojedinačnih reči, rečenica ne traži samo sveobuhvatna celina duhovnog jezika, nego da iz svete reči ili reči kao svetinje rečeno u pisanom ili obećanom dogovoru, ugovoru bude i ispunjeno, to je metafizika jezika. Takođe, samo se kroz carsko-sveštenski miris istine koji osvećuje srce, dušu, telo, duh za ukus u ljubavi Boga dostiže najviše, najdublje fizičko i duhovno sve-jedno–jedno-sve, koje sastavlja sve što se vidi, čuje, dodiruje, oseća, misli po celom čoveku, ljudskom rodu. Na kraju, mikromakrokosmologija povezuje neživo i živo, makrokosmičko jedinstvo, utemeljuje iz najstarijeg mikrokosmičkog jedinstva.

Načela praktične logike

Čisto logičko Ja može se utemeljiti samo u jednom voljnom Ja. Samo iz jedne konkretne ličnosti čovek ima jednu vlast u sebi, samosvest, jedinstvo u sebi. Kada čisto Ja ne bi bilo jedna ista vlastitost, vlastito Ja, zašto bi se zvalo Ja, uopšte bilo Ja!? Sva tri osnovna logička zakona utemeljena su voljnom Ja. Zakon neprotivrečnosti tek iz čiste volje i jedne iste vlastitosti sjedinjuje praktičnom logikom sve opažaje u pojmu, pojmove u sudu, sudove u zaključku. Zakon identiteta misli sa osećajem, reči sa delom, kao glavu sa telom – istinu sa životom. A zakon isključenja trećeg iz jedne slobodne vlastitosti ima jasno da–ne, jeste–nije, hoću–neću spontano mišljenje, suđenje, kao i odlučivanje delovanje. Samo zato što iz najstarije sintetičke osnove čiste volje postoji konkretna Ja=Ja stalnost jedne iste vlastitosti, postoji i prazna A=A opšte logička, matematička i to je suština priče i kraj diskusije stare dve hiljade godina!

Načela praktične filozofije

Samo se iz čiste volje u jednoj ličnosti dostiže jedinstvo ispravnog mišljenja, odlučivanja, delovanja. To utemeljenje je posebno bitno sada, kada se suprotni motivi, potrebe, želje, šire na sve strane, i njima ne samo bogati, nego često i razbija jedinstvo čoveka i zajednice. Na slobodi ličnosti počiva metafizika roda, metafizika jezika, porodično i nasledno pravo, svaki dogovor, ugovor... Opšta volja je samo rezultat većinske volje, konkretni čovek glasa ili biva biran, potpisuje svaki dogovor, ugovor; zajednička, politička volja pretpostavlja slobodnu vlastitost sa imenom i prezimenom.

Filozofija duhovne slobode

Ako čovek nema pravo da nasrne na svoje telo, život da ne naruši starije Božije pravo, odrekne dušu, s kojom mu je dato pravo na život, nego je još dužan da je brani (kao što po osnovi prirodnog prava brani svoje telo, život), tako još više nema pravo da se odrekne svoje duhovne slobode, kao osnovne snage duše, preda je drugom, bilo drugom čoveku, grupi, partiji – a da

ostane (suštinski) čovek. Tačnije, ono prvo pravo postoji za ovo drugo, jer iako životinje imaju pravo da brane svoje telo, život, opet niko ne kaže da su one zbog toga slobodne. Mnogi se odriču političke slobode, prava glasa, svog političkog delovanja, ali se duhovne slobode, kao suštinske osnove svoje ličnosti ne odriču ni u snu.

Moral i dobro

Ne čini zlo je izvedena moralnost po prvostepenom: čini dobro. Čin zla narušava prvostepeno lice čoveka a ne suprotstavljanje laži, zlu narušava obraz čoveka. Neko je dobar iz svoje slobodne volje, što voli, želi dobro, što hoće da bude dobar, kao što neko drugi neće, a ne po nekakvoj "mora," "treba" osnovi. Čovek ne može dostići najvišu vlast u sebi, jednu slobodnu vlastitost kada jedno misli, drugo govori, treće odlučuje, četvrto radi... Zločinačka volja, koliko god imala jedinstvo u zloj, lažnoj misli, reči, odluci, delu, čeka, ako ne već danas, sutra, u bliskom vremenu, svakako, sukob, nejedinstvo u sebi i sa drugim voljama. Odbacivanje laži, zla ne samo da ne smanjuje svet, nego ga slobodnim činom dobra suštinski povećava, usavršava ka kvalitativnom bezmerju!

Etika i Politika

Zapravo odnos etike i politike u najširoj osnovi je odnos duše i tela. prava suština politike ne može se nikako odvojiti od etike. U arhitektonici međuljudskih odnosa statika u temelju države je etika, zakoni stubovi svih institucija, dok je dinamika praktična sposobnost politike....Samo ako postoje moralni odnosi između konkretnih ljudi u mikrosvetu, postojaće i oni makrosocijalni u državi (makrosvetu). „Ako ne voliš brata koga vidiš, kako možeš voleti Boga koga ne vidiš“. To jest, ako ne izrađuješ pravedne odnose sa konkretnim ljudima s kojima živiš (ne voliš svoje bližnje), kako ćeš izgrađivati državu (voleti državu).

Najpravedniji politički sistem

Mi nijedan posao ne prepuštamo slučajnosti, nego proveravamo stručnost i sposobnost, a onaj najbitniji, kao što je vođenje države, bez ikakve provere dajemo po većinskom pravu glasa nekome ko se na izbornu listu samo prijavi! Nije suštinsko pitanje ko je najbolji od onih koji su se prijavili, nego da li su se najbolji uopšte prijavili! Kada u čoveku ili državi bolje (ili najbolje) vlada gorim, to čini boljim čoveka ili vodi u bolju (ili najbolju) državu, jača slobodu čoveka i slobodu države. A kada gore (ili čak najgore) u čoveku ili državi vlada, tačnije, porobljava bolji deo čoveka ili naroda, to ne samo da umanjuje slobodu čoveka i slobodu države, proizvodi gore ljude i goru državu i ceo narod vodi u rasulo, nego izaziva na kraju tiraniju, oligarhiju ili anarhiju ili porobljavanje tog naroda, države od strane drugih naroda, država..

Filozofija i politika

Mudrost je potrebna bogatom i siromašnom čak i životinjama i biljkama da prežive, a kamoli čoveku ili narodu. Kao što se vidi svojim očima, čuje svojim ušima, oseća svojim srcem, jede svojim ustima..., govori svojim jezikom, tako se mora misliti svojom glavom. Kada jedan narod nema vlastitu praktičnu filozofiju u osnovi svoje politike, ili ekonomije, kulture on će prvo biti

nadvladan tuđom filozofijom, pa zatim tuđom politikom, ekonomijom, kulturom, a na kraju, najčešće i vojno pokoren. Ako jedan narod ne vodi duhovnu borbu s kojom osvaja nove naučne, ekonomske, kulturne prostore i ideje, drugi narodi prvo dovode u pitanje njegov duhovni integritet, a potom ide ne samo ekonomsko, kulturno porobljavanja tog naroda, nego najčešće i fizički napadi, osvajanja te države, te zemlje...

Geopolitika i filozofija

I bez obzira što je vrlo teško iskoristiti to ukrštanje najvećih polariteta, samo ako budemo toliko mudri da u tom središtu generišemo nove ideje za svu okolinu i ostali svet, zadobićemo svoju suštinsku ulogu među drugim narodima.. Ako nas ne prihvataju na jednoj strani, možda bi trebalo da shvatimo da u tom središnjem položaju iz starijeg duhovnog roda pre svake jednosmerne politike iz nepodeljene etike već uključujemo sve strane! Da mi nismo takvi što se tu nalazimo, pa da po načelima geopolitike iz tog središnjeg položaja, objašnjavamo svoju neopredeljenu politiku, nego smo tu, u središtu, što smo takvi, što smo pre svake podeljene politike utemeljeni iz nepodeljene etike! I da iz takve praktične filozofije utemeljimo svoju ekonomiju, kulturu, politiku...

Može li se dostići duboka i trajna sreća bez socijalnih načela?

Može li neko doći do te i takve duboke i trajne sreće, koja se ne sudara, sukobljava u susretanju sa drugima, ako ne vodi računa o sreći drugih? Postoji li neki unapred rukovoditelj ispravnog života koji nas vodi ka sreći? Može li pojedinac biti dugo zadovoljan, duboko srećan, ako nije zadovoljna, srećna većina, ili većina oko njega nesrećna? Pravda traži jednakost za sve, kao štobi istina sve strane podjednako trebala da uzme u obzir. Mozak, srce, svaki organ dat je za celinu života, celina organizma organizovana je po hipersocijalnom, hipermoralnom načelu svi za jednog, jedan za sve. Da li to znači da je samo duhovna radost ono nepotrošivo bogatstvo koje se može deliti sa svima?

Metafizika jezika

Svaka logika, filozofija, nauka pretpostavlja neki jezik. I mišljenje neki razgovor između reči, pojmova. Po celini jezika sve je spolja jedan svet i sve unutra jedna svest. Najmanja jedinica jezika je ceo jezik i semantički smisao reči dolazi tek sa celinom govora. Jedna slobodna vlastitost na čvrstoj, odgovornoj reči ili pisanom zakonu utemeljuje zalog obećanog—učinjenog, svaki ugovor, dogovor, ispituje iz govora, razgovora, dubokim rečima, pita – odgovara, daje odgovarajući odgovor. Samo metafizika jezika u zalogu tvrde reči, dogovora ili pisanog ugovora uključuje opšte i nužno značenje i istovremeno vlastito ime, konkretnu ličnost, slobodu drugog, različitog značenja, imenovanja.

Metafizika srpskog jezika

Iako su slova A i E prvi samoglasnici, u srpskom jeziku nema ni jedne reči koja počinje na A i E nego uvek stoji J ispred A i E za najbitnije reči Ja. U engleskom, na primer, obrnuto prvo I koje se čita kao Aj (dakle A pa J), polazi se od logike ka volji. Od jednog razuma, glave, samosvesti ka

volji srca, duše, tela. U srpskom jaka veza od J ka A iz jedne iste vlastitosti utemeljuje praosnovu samosvesti (Ja=Ja) a veza od J ka E najstarije Je, Jeste, za logičko-gramatičku vezu subjekta i predikata. To početno voljno J u Ja ili u Je (jeste) je ona kuka, veza koja ne utemeljuje samo hoću–neću, sve naše voljno odlučivanje, delovanje nego i svako je, jeste ili ne, nije u bilo kojoj vezi reči u rečenici ili pojmovima, sudovima znanja.

Sveto ime, sveta reč

Da bi se shvatilo (imenovano) bilo šta, prvo se mora shvatiti samo imenovanje, ime. Vlastito ime je i sada (još uvek) nešto najnematerijalnije u materijalnom biću, svetu i no ne može biti svojstvo, atribut nego je vlasnik i imalac svih ostalih imenovanja da zove, priziva, sabira, bere, bira skupoceno skupa sve-jedno-jedno-sve reči u celovitom jeziku. Čovek prvo ima duhom ime i iz imena duhovno imanje. Zvanje duhom svetog imena je suštinsko zvanje (i znanje) čoveka. Sveto ime samo po sebi ne može se svesti na druge reči, objašnjavati drugim rečima, nego se upravo sve reči, imena utemeljuju iz svetog imena, imena samog po sebi. Tajna reči je sadržana u tajni imena, a tajna imena u svetom imenu samom po sebi, kao ishodištu duha za sve reči istine i tajnu vere.

O živom govoru

Tek kada se postavi brana površnom govoru, plitkoj reci jednosmernih reči i u dubokoj reci reči žive reči ukrste sva različita, suprotna značenja, dostiže se prvobitno značenje reči iz koga se shvataju sva drugostepena, trećestepena značenja. Samo u najjačoj reci žive reči, matici, slivu čitavog jezika taj od početka do kraja čisti tok, istočnik istine ima potrebnu snagu i dubinu da u duhovnoj „centrali” pokrene “turbinu” prvobitnog govora, indukuje celovitu metafiziku jezika. Da „rotorom” voljno-logičke kružnosti reč iz njenog jednosmernog značenja u običnom govoru ukrsti sa „statorom” svih ostalih reči za njeno najjače reči. Ili, obrnuto, da „rotorom” celovitog jezika i „statorom” voljno-logičke kružnosti sastavlja, rastavlja sve najraznovrsnije reči, pojmove sve dok ne indukuje „struju istine“ za odgovarajuće rešenje, izvršenje.

Jezik i igra

Prvostepeni značaj reči, i sama suština jezika, svakako, nije u pravilima pisanja, govora, čvrstoj gramatičkoj strukturi, ili slobodnoj jezičkoj igri nego mnogo pre u sadržaju govora, u poštovanju ili nepoštovanju obećanog-ispunjenog, čvrstog dogovora, ugovora ili istinskog razgovora, dubokog pitanja–odgovora. Sve su Božije zapovesti date da bi se čovek radovao u bogatstvu ljubavi od Boga. To su najozbiljnija pravila, uputstva za pravednu ravnotežu svih strana u najuzvišenijem umeću, umetnosti, slobodnoj igri života; i narušavanjem tih pravila ta radost života se gubi. Relativizacija govora, a pogotovu svesna laž, koja dovodi u pitanje svaki smisao, ozbiljnost, vrednost pisanog, nepisanog dogovora, ugovora relativizuje sve suštinske vrednosti, kvalitete naših misli, osećanja, delovanja...

Krst kao kvadratura kruga

Kao što se u okretom prave duži sastavlja prava i kriva linija u pravilno krivoj liniji voljno-

logičkim kretanjem, okretanjem savršene–misli–osećaja–reči–dela ispravlja sve grešno, krivo. Najviša u krstu kvadratura kruga, gde se jedan savršeno ispravan, prav postavlja svojevóljno u temelj, osnovu, žive građevine večne kao da je kriv za sve, da po pravilu večne ljubavi, istine ispravi sve grešno, krivo, sve krivce, upravi na ispravno, pravo. Isus Hristos, sin Božiji i sin čovečiji, iako najčistiji, najviši iz roda nebeskog i jedini bezgrešan u rodu ljudskom, “okreće” se za 180 stepeni, kao da je najgrešnji, najniži od svih, i iz čistog duha u središtu krsta podjednako udaljenog od svakog srca ljudskog u ljubavi ka Bogu, bližnjem spaja sa svakim krivcem u pravilnu krivu liniju da okrene preokrene zle misli, osećaje, odluke, dela svakog čoveka, preobrazí čítav svet.

O dragom kamenu

Kad srce dobije kamen i kamen će dobiti srce

Kamenja ima svuda, nešto najbezzrednije, zadnje, a može biti najvrednije i prvo, dragi kamen ili kamen drag srcu. Misli su većinom bezvredne, kameno srce što ne dotiče, grebe istinu. Kopati dragoceni kamen ili kamen drag srcu, isto je što i tražiti istinu, buditi srce u kamenu. Duh što se brusi, čisti sa svake strane do potpune čistote i prozirnosti istine, sve dok taj kamen, naše obezvređeno, hladno srce, okamenjeno zlim, lažnim mislima i kao zadnje u čoveku bačeno i odbačeno kao kamen, ne dobije u mekoći, dragosti čvrstinu vere i snagu ljubavi. Od sumnje u kamenom srcu obrt u kamenu vere, skupoceno sabiranje, branje, dragi ka meni, tebi kamen najtvrdje reči istine za mekoću srca, postojanost ljubavi. Srce u veri što razmekšava kamen, kameno srce otvara za ljubav....

O prosvetljujućem doživljaju

Jako upečatljiv doživljaj svojim prosvetljujućim bljeskom, kvalitetom, intenzitetom doživljenog može nadjačati sve prethodno dešavanje, uticati na buduće događanje, istoriju, jakom vizijom izazivati neko novo naučno, političko ili umetničko dešavanje i zato može imati veći značaj za čoveka i narod nego bilo koje, kakvo logičko saznanje, bez obzira na to da li je taj presudni doživljaj dobar ili loš. Iz prosvetljujućeg doživljaja to je lov iz večnosti svega vremena, i iz savršenih trenutaka najživlje misli, osećaja, iz sveg vremena, lov večnosti. Da čovek iz svete reči otvori srce, oči, dušu, duh za bogatstvo od Boga i bogatstvo Boga danom-životom stupi u kvalitativno bezmerje unutra u nama, obuhvati u danu sve vreme, život, nadiđe granice svakog vremena, života.

O jedenju vremena i danu večnom

Sve se prošlo živelo kroz (neko tadašnje) sada i svo buduće živeće se samo kroz (neko tada) realno sada. Tu vremena, kao realnog toka, proticanja nigde nema. Postoji samo to sada – koje nije vreme. Svaki čovek (bez obzira na ceo život dat kroz sedmice, mesece, godine, sve prošlo, buduće vreme), opet živi život u danu, ima (svaku) godinu, život (vreme) samo kroz dan, vavremeno, svevremeno sada. Ponovo mu je dan (ceo) dan da da celog sebe, da je u danu dan celim životom, ceo dan, dan za večnost, za večni dan. Da iz dana–života shvata, hvata sve prošlo, buduće vreme, nadjačava ga, izlazi iz njega, preokreće njegov tok, kroti ga, uzima pod svoje. Po danu–životu večnom po starijoj unutrašnjosti duše čovek je u čistoj radosti srca dete, otvorenim

čulima mladić, sa zdravim razumom zreo čovek, po smirenom umu starac.

Metafizika mirisa, ukusa, dodira

Metafizika mirisa istine i ukusa ljubavi najpre potvrđuje moć unutrašnje lepote nad spoljašnjom i iz i najstarijeg sve jednog-jednog-svega utemeljuje ne samo sve ostale umetnosti, nego objedinjuje filozofiju, religiju, umetnost i nauku, mikro-makrokosmos, živo i neživo, telo i duh, čoveka i narod, državu, čovečanstvo. Suštinski dodir preobražava neživo ka živom (kod biljke) ili kroz vodu, hranu, disanje, ili množenjem plodnu vezu živog i živog, i zato stoji u osnovi (stvaranja i održanja) jedinke i vrste. Jedenjem, hranom, disanjem, metafizikom mirisa, ukusa to je suštinski dodir, a iz metafizike polnosti u plodnom trenutku u kome se prožima telo i duh, sva čula, misli, reči, osećaji.... stvarajući dodir.[2]

---

[2]Stara indijska filozofija pre vida, sluha, mirisa, ukusa, dodira, govora ili mišljenja transcendira da, kao prvostepenu osnovu života, suštinsku vezu (čiste volje) duše sa duhom.

Metafizika polnosti, roda

Metafizika polnosti, roda pretpostavlja svu fiziku i svu metafiziku. I instinktivnost, borbu za održanje jedinke, vrste i uzvišenu duhovnost, ljubav: i svest, podvest i nadsvest. Opet, iako brak pretpostavlja i duhovno jedinstvo sa rečima: „I biće dvoje jedno telo“ naglasak je stavljen na fizičku jednoću, iz koje ide blagoslov svake druge duševne plodnosti.Začćeće, kroz spoljašnji, unutrašnji dodir, prožimanje u telesnom, duševnom, duhovnom smislu misli, reči, osećaja, pokreta uključuje u ljubavi celog čoveka. Grčka politička teorija polazi od države kao najvišeg dobra. Sa druge strane, Sveto Pismo počinje od prvog čoveka i žene i vere u Boga koja utemeljuje svaku zajednicu i poverenje između konkretnih ljudi. Zapravo, kada se blagoslovom braka, porodice utemelji biološki početak novog roda ta praosnovom vere, poverenja ne uključuje samo drugi pol i sve njegove različitosti, nego i duhovni srodstvo od Boga sa drugim ljudima...

Volja za moć i umetnost

Niče misli da postoji samo jedna najjača, vladajuća volja, moć koja se mora poštovati, slediti u sebi i u zajednici, prema drugima. I nasuprot reči: ko druge pobeđi jak je, a ko sebe pobeđi junak je (jer je pobeđio onoga koji je druge pobeđivao), on sasvim obrnuto misli: samo ko pobeđi sve druge, iz jedine stvarne, vladajuće volje, najjače moći nadvlada sve druge volje, moći (zavlada svima), pobeđiće (sebe), sve svoje i tuđe slabosti, nevolje, nemoći. Iz jedine nad sobom i drugima vladajuće volje, moći koja se ne ponižava pred drugima, pada, nego pobeđuje, vlada. Ipak, suština supstancijalne igre moći za najviši kvalitet pobeđe nije polaritet jednog (natčoveka), ili nekolicine prema svima, nego jedne jake strane prema drugoj jakoj strani.. To nije neka „volja za moć“ sama po sebi, nego mnogo pre, kao kod Heraklita, pravedna vatra, kao vladajuća volja, moć koja kroz borbu, rat sastavlja sve razlike, suprotnosti.

Nauka i metafizika

Savremena nauka sa fizičkim zakonima traži suštinske prouzroke – logiku kosmosa, opšti i nužni red, poredak sveta – a samu svest, “glavu“, logiku sveta, prirode za sve oblike materije, energije makro, mikro sveta (četvrti uzrok svrhe u Aristotelovoj tetradi) unapred isključuje! Ako se taj svrhoviti uzrok nema pravo posmatrati iz ljudskog ili kroz hipotetičkog „Božijeg ugla“ neki logos prirode iz nekog (bilo kojeg, kakvog) logičnog ugla mora tražiti, davati! Ili, ako takvog uzroka nema, nema ni potrebe da postoji nauka niti bilo šta objašnjava... Matematike je, svakako, nužno vezana uz neku (bilo koju, kakvu) osnovu fizike (kao Kantov prazan pojam uz slep opažaj i obrnuto) i kada nestanu svi mogući kvaliteti, modaliteti kontinuuma prostora–vremena–materije–energije, opšte i nužne relacije svake fizike, tada više ne važe ni opšti i nužni kvantitativni odnosi matematike (pa ni oni u osnovi makro ili mikro fizike), nego se sa tim područjima – svemoguće tačke pre prostora, vremena, svakog oblika materije, energije astrofizike ili slučajnosti, neodređenosti kvantne fizike – zapravo skače u nadmatematičku, nadsaznajnu creatio ex nihilo stvarajuću slobodu, vraća u svemogućnost starije metafizike!

Filozofija i nauka

Liberalizam podrazumeva slobodnu volju konkretnog pojedinca sa imenom i prezimenom za identitet ličnosti, privatnu svojinu svake vrste, porodično i nasledno pravo, utemeljenje svih institucija od porodice do države: zavet braka, glasanje, svaki pravni ugovor, dogovor, a opšta i nužna prirodna nauka empirizmom, evolucionizmom u osnovi institucije obrazovanja, sve složene sisteme žive organizacije svodi na jednostavnije, nežive, pojedinačno na opšte, slobodu na nužnost... unapred odbacuje svaku transcendentnu osnovu ličnosti i slobode (duše u osnovi tela)! Ako stanovište opšte i nužne prirodne nauke sa empirizmom, evolucionizmom u instituciji obrazovanja unapred isključuje svaku onostranu osnovu ličnosti ili slobode, kako sada tu slobodnu volju i ličnost podrazumeva u sferi praktičnog života... A ako pak prirodna nauka u osnovi empirizma, evolucionizma ipak podrazumeva slobodnu volju, sa koje filozofske, naučne osnove je utemeljuje?

Kvantitativna i kvalitativna logika

Osnova našeg vladajućeg kategorijalnog aparata može počivati na kvalitativnoj i a kvantitativnoj osnovi. Sva filozofija: a pogotovu ona najjača Platona, Aristotela, Hegela., počiva na kvalitativnoj osnovi. Savremena matematička fizika i Pitagorina filozofija, na kvantitativnoj osnovi. Kvalitativna osnova sve moguće kvalitete, kvantitete, relacije i modaliteti svodi na apsolutni kvalitet i način postojanja (Boga, Duha, ideje..., praelementa, supstancije, monade...) Kvantitativna (ulavnom naučna) kroz apsolutan kvantitet ili relaciju pretpostavlja najmanji kvant dejstva, ili najveću zbirnu količinu toplote-pritiska singulariteta prvobitne tačke beskonačne praenergije pre prostora, vremena, mase, svakog oblika energije, a tek nakon prvobitnog Big-Bang-a, sve prostorno-vremenske kvantitete ili kvalitete materije-energije, sve moguće-stvarne-nužne relacije, načine postojanja.

Živo i neživo

Kada nauka iz opštih i nužnih zakona objašnjava slobodno, pojedinačno živo iz opšteg i nužnog neživog ne samo da ne uključuje stvarajuću slobodu živog, nego ga svodi na slučajnost neživog. Opet, kada živo svodi na slučaj, bilo šta objašnjava slučajem, to je isto kao i da ga ne objašnjava. Opet, kada se u kvantnoj teoriji naglašava da kod mikročestica važi neodređenost i svemogućnost a kod čvrstih tela određenost i nužnost očigledno da tu pojedinačnost i slobodu mnogo pre utemeljuje svemogućnost, neodređenost nego opštost i nužnost. Zapravo za spregnute mikročestice mikrofizike ne važe granice prostora, vremena, jer njihova spregnutost ne ide iz opšte i nužne fizike, matematike, nego iz starije svemogućnosti i slobode, dok za čvrsta tela fizike važe jer je opšta i nužna matematika nužno u sprezi sa čvrstim oblicima prostora–vremena–materije–energije.

Zašto je uopšte nešto a ne ništa, biće, bivstvovanje, a ne nebiće, nebivstvovanje?

Bez čoveka (svesnog života) nemaju smisla ni pojedinačni opažaji, pojmovi ni jedinstvo prirode! Kakvog ima značaja da li je nešto milionska temperatura zvezde, ili hladne planete, ili skoro apsolutne nula praznog prostora, uopšte da bilo koje, kakvo neko, nešto jeste a ne nije, da je “to” što je, a ne nešto “drugo”, treće, sto, hiljadu treće... kada je sve određeno preko nečeg drugog (nemoguće po sebi) i ni po čemu jedna stvar suštinski nema prednost nad drugom ili sve nad ničem! Ako nešto može biti i jedno i drugo, ili sasvim različito, suprotno, treće, sto, hiljadu treće... i kvaliteti bilo koje pojedinačne, posebne, opšte ili celovite prirode spoljašnjeg, unutrašnjeg sveta, svake objektivnosti određivati samo kroz neku subjektivnost, u kojoj svaka pojavna stvar, pojava, biće podjednako jeste i nije, postoji samo u relativnom odnosu, relaciji spram isto take druge relativne stvari, onda svi kvalitativni sudovi, prirodna određenja gube prvostepeni smisao, suštinsko utemeljenje...

Evolucije i socijalna načela

Empirizam, evolucionizam, materijalizam ne primećuje da u svom objašnjenju nastanka, održanja živog iz neživog – pre prvostepene borbe za opstanak najjače jedinke, vrste, od najjednostavnijeg do najsloženijeg organizma živog – pretpostavlja hipersocijalno, hipermoralno načelo unutar svake jedinke, vrste! Ako već u neživom jedinstvu najraznovrsnijih čestica u atomima, atoma u molekulima, jednostavnih molekula u složenim ili složenih neorganskih u najsloženijim organskim, ili jedinstvu organela u ćeliji, ćelija u višćelijskim organima a pogotovu na kraju jedinstvu funkcija svih organa u složenim organizmima postoji hipermoralno, hipersocijalno načelo svi za jednog, jedan za sve, kako se može hipostazirati, apsolutizovati prvostepeno evolucionističko načelo borbe za opstanak najjače jedinke unutar svake vrste ili između različitih vrsta!?

Platon i Kant

Kant tvrdi da čiste moći čulnosti, razuma, uma postoje kao prazne forme odvojene od slepog sadržaja i između sebe. Međutim za Platona ideje nisu nikakve prazne forme odvojene od sadržaja, nego bića po sebi, najpuniji, najstvarniji logičko-ontološki sadržaj. Preiskustvena subjektivnost pretpostavlja celovitu umnu dušu, i sa njom svu moguću metafiziku ideja. On se ne pita odakle nam celovita ideja, jer je ona za njega od početka nužna o metafizičkom iskustvu

uma, nego kako mi uopšte imamo pojedinačno, čulno opažanje, ili znamo za posebne, opšte pojmove sudove razuma! I zato, svakako, zaključuje da se mora znati celina, sve (imati celovita ideja), da bi se znalo bilo šta.

Kantov pojavni i suštinski okret

Ako naša suština nije saznajna, nego praktično-moralna, onda nema nikakvog smisla govoriti da je naše saznanje ograničeno i pojavno zbog nemogućnosti naših saznajnih moći (kakve god one bile), već jasno reći da zato što je naša suština praktično-moralna, a ne saznajna, naše saznanje je ograničeno i pojavno! Ako u predgovoru Kritike čistog uma kaže "Ja sam, prema tome, morao da uništim znanje da bi dobio mesta za veru" onda je očigledno da je kopernikanski okret sazajnog, teorijskog uma samo pojavni i da u potpunosti pretpostavlja onaj stariji, suštinski okret kroz supstancijalnu volju i nadsaznajni, praktično-moralni um. Suština čiste subjektivnosti pre sve objektivnosti nije da se predmeti predmeti upravljaju prema našim sazajnim moćima, nego da pojavni, kritički um stoji ispod supstancijalne čiste volje i samokritičnog, praktičnog uma!

Da li vidi koji zna ili zna koji vidi

Platon, nasuprot tome, baš razmatra pravi problem: šta je saznanje u suštinskom, najvišem, smislu, i kako je moguće? I zato zaključuje: da vidi onaj koji zna. Da je svako viđenje samo prepoznavanje nečega što smo znali od ranije. Samo najviše duhovni vid znanja svega jedne sa sa svih strana iste istine, pravde ljubavlju ka mudrosti, filozofijom umnom duhom, najjačim osećanjem, sećanjem stvari po sebi sagledava celovite ideje. Početna slika pojedinačnog opažaja, predstava i dalje ime, posebni, opšti pojam izaziva dušu da pomoću unutrašnje svetlosti najviše ideje dobra, dijalektikom pojma, unutrašnjim vidom uma prepozna večne ideje.

Aristotelovo shvatanje Boga

Po Aristotelu se ne može shvatiti nijedan oblik, mogućnost materije, ili svrhe, bez savršenog oblika svih oblika, večne duhovne stvarnosti, duhovnog kretanja (mišljenja o samom mišljenju), savršene svrhe—dela, neuslovljenog večnog bića. Kod svakog drugog bića je „materija“ misli želja i zato biće i misao razlikuju, a u Bogu je materija misli – ljubav, potpuna istina, svrha jedno sa savršenom delatnošću, delom, te je takav duhovni život sam po sebi, večni život. Snaga misli u ljubavi ka mudrosti koja u najvišoj moći samosaznanja teži ka apsolutnoj formi—sadržini sve—jednog, jednog—svega je najviši, najdublji dodir umskog dela duše sa večno živim Bogom. Zato se takva misao više i ne može zvati mišlju nego ljubavlju, jer misao uvek ima neki sadržaj čulnosti različit od sebe, i zato je samo želja, dok se mišljenje u filozofiji umnim delom duše okreće najvišem dobru i dostiže istinom nepokretno pokretanje, duhovni dodir sa samim Bogom, više ne kreće po materiji smrtne želje, „nego kao predmet ljubavi.“

Hegelova istorija filozofije

Za Hegela jedna naučna istorija filozofije celokupnu istoriju filozofije posmatra kao sveobuhvatnu filozofiju filozofije, koja po apsolutnoj slobodi duha i logičkoj nužnosti istine sve suprotnosti različitih filozofskih sistema vodi samosaznanju apsolutne ideje. Samorazvoj svih logičkih principa tokom Istorije filozofije izjednačen je sa samoodređenjem apsolutnog mišljenja o samom mišljenju u Nauci logike. Krajnji rezultat tog razvoja, kao žive celine od semena do ploda, sagledava se u njegovoj završnoj filozofiji apsolutnog duha koja u sveobuhvatnoj ideji sastavlja sve svoje stepene razvića. Tek je u toj apsolutoj logičnosti nauke ili apsolutnoj naučnosti logike logička forma apsolutnog pojma o pojmu izjednačena sa apsolutnim logičkom sadržinom Boga, kakav je on po svojoj večnoj suštini apsolutne ideje.

Bog i Platonova ideja dobra

Po Platonu, da da bi istina bila istina, a kamo li apsolutna istina, mora imati u sebi dobro po sebi, s kojom svaka ideja i sveobuhvatno jedinstvo svih ideja dobija utemeljenje. Nije dobro dobro po savršenoj istini, nego su savršena lepota i savršena istina, pravda to po najvišem dobru. Tek iz nadsaznajne, nadvivstvene ideje dobra sve sve savršene ideje imaju svoje kvalitete, a iz ideja njihove kopije. Bez dobra samog po sebi ne može se shvatiti nijedna ideja, niti sve ideje imaju svoju idealnost. Koliko svaka ideja stoji iznad svih svojih kopije, toliko ideja dobra (kao ideja svih ideja), stoji iznad svih ideja, ona je kao Bog za sve ideje. U Svetom pismu se nakon svakog dana stvarnja kaže: I vidje Bog da je dobro“ Dobro je kvalitativna mera svakog spoljašnje, unutrašnjeg savršenstva iz Božije bezmerja. Po teološkom učenju, čovek je kruna stvaranja na zemlji, jer je stvoren u Božijem obrazu i licu. „Budite vi dakle savršeni, kao što je savršen otac vaš nebeski“ To je savršena za zemlju, nebo i čoveka mera dobra iz Božije milosti, bezmerja...

Hegelov apsolutni duh

Hegel dobro podređuje Božijem samosaznanju koje u apsolutnoj ideji sastavlja sve moguće razlike, suprotnosti. Međutim, mnogo manje kažemo kada tvrdimo da je apsolutna istina Bog, nego kada kažemo da je Bog apsolutna istina. Apsolutna istina je svakako Božija, a ne ljudska. Jedno od lica Svete Trojice naziva se Duh istine. Ali ne i jedino lice. Hegel kaže da je apsolutna ideja jedinstvo teorijske i praktične ideje, ali kod njega to jedinstvo na postoji. Kada Isus Hristos kaže: „Ja i Otac Jedno smo...“ u njemu je stvarno prisutno apsolutno jedinstvo teorijskog i praktičnog, Boga i čoveka, duha i tela, beskonačnog i konačnog, forme–sadržine, pojave i suština. Najvišom voljno-logičko-praktičnom stranom krsta subjektivno je potpunim jedinstvom reči sa životom u svakom pokretanju tela, duše večnim duhom objektivno i zato apsolutno. Kad kažemo Bog je duh po sebi i za sebe koji se jedino dostiže spekulativnim mišljenjem u najvišem pojmu pojma, kada apsolutno saznaje, zna sebe, to je mnogo, mnogo manje...

Apsolutni duh i najviša ideja dobra

Nasuprot Platonovoj nadsaznajnoj, nadsuštastvenoj ideji dobra iznad svih ideja, Hegel dobro podređuje saznanju, mišljenju po sebi i za sebe. Kod njega je apsolutni pojam po sebi i za sebe „pojeo“ ideju dobra i dušu i biće. Po Hegelu, „beskonačna dobrota pojma“ kao najviša svrha–

delo po sebi i za sebe jedino slobodno prima u sebi, pusta, podnosi, iznosi sve razlike, suprotnosti. Samo u najvišem pojmu pojma Božiji duh u apsolutnom samoosaznanju, samomišljenju polazi od sebe i dolazi do sebe, njemu služi sama priroda, istorija, sve države i svi pojedinci. Međutim, kako uopšte, znamo da Bog zna, poznaje sebe, bez savršenstva najviše ideje dobra? Po Platonu samo nadsaznajna, nadsuštastvena, nadbivstvena ideja dobra može utemeljiti ne samo idealnost ideje nego i samu opažajnost opažaja, razumnost razuma, umnost uma logičnost logike, saznatljivost saznanja, istinitost istine, uopšte, smislenost misli i bivstvenost bivstvovanja...

Bog i dijalektička logika

Hegel u uvodu svoje Nauke logike tvrdi da njegovu „logiku treba shvatiti kao sistem čistog uma, carstvo istine po sebi i za sebe bez omota, da on tu izlaže večne suštinu Boga pre sveta stvorene prirode, i jednog konačnog duha“. Međutim on nikako ne izlaže iz apsolutnog pojma to „carstvo istine po sebi i za sebe bez omota kao večnu suštinu Boga“, niti objašnjava kako Bog (pre sve prirode, i jednog konačnog duha) stvara drugobivstveni svet prirode i jednog konačnog duha, niti dedukuje sav sadržaj (stvorene) prirode, istorije iz večne ideje (apsolutne logičke forme pojma), već sa jednom unapred protivurečnom postavkom shvatanja prirode kao ospoljene, otuđene apsolutne ideje u formu drugobivstva, radi sasvim suprotno: iz logike stvorene prirode i istorije jednog konačnog duha (saznajnim putem od pojave, suštine do pojma) iz pojavnog sadržaja prirode, istorije izvodi apsolutni duh, ideju kao večnu suštinu Boga!